

2 Kerncijfers over hart- en vaatziekten

A.R. de Boer^{1,2}, I. van Dis¹, I. Vaartjes^{1,2}, M.L. Bots²

¹Hartstichting, Den Haag

²Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Utrecht

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden kerncijfers gepresenteerd van een aantal veelvoorkomende hart- en vaatziekten: acuut hartinfarct, angina pectoris, hartfalen, boezemfibrilleren, cardiomyopathie, herseninfarct, subarachnoïdale bloeding, intracerebrale bloeding, TIA, aneurysma van de abdominale aorta, perifere arterieel vaatlijden en aangeboren hartafwijkingen.

2.2 Methode

Een kanttekening bij cijfers uit registraties is dat ze afhankelijk zijn van hoe secuur wordt geregistreerd. Voor dit hoofdstuk geldt:

- Cijfers over prevalentie (aantal bestaande gevallen in Nederland) en incidentie (aantal ziekte-episodes in Nederland) zijn gebaseerd op door de huisarts geregistreerde diagnoses volgens de eerste versie van de International Classification of Primary Care (ICPC-1).
- Cijfers over sterfte worden verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en zijn gebaseerd op doodsoorzaak verklaringen ingevuld door artsen, lijkschouwers of specialisten na overlijden van een persoon. Op basis van deze doodsoorzaakverklaringen wordt veelal automatisch een ICD-10 code toegewezen die de onderliggende doodsoorzaak beschrijft.
- Ziekenhuisopnamen en dagopnamen worden berekend op basis van gegevens die ziekenhuizen leveren aan de Landelijke Basisregistratie.
- Prognosecijfers worden berekend door een koppeling van doodsoorzakenstatistiek van het CBS en de landelijke registratie van ziekenhuisopnamen.

Incidentie en prevalentie

Cijfers over de incidentie en prevalentie van de verschillende hart- en vaatziekten zijn aangeleverd door Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn. Incidentie wordt omschreven als ‘aantal nieuwe gevallen in Nederland in 2018’ en prevalentie als ‘aantal bestaande gevallen in Nederland in 2018’. Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn maken gebruik van routinematig vastgelegde gegevens uit elektronische patiëntendossiers en de in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op door de huisarts geregistreerde diagnoses volgens de eerste versie van de International Classification of Primary Care (ICPC-1). Voor een uitgebreidere beschrijving van de methodiek om de incidentie en prevalentiecijfers te berekenen verwijzen we naar het hoofdstuk ‘Cardiovasculaire morbiditeit in de huisartsenpraktijk’ in dit boek (pagina 79).

Sterftecijfers

Cijfers over sterfte betreffen cijfers van het aantal mensen overleden in Nederland verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De doodsoorzaken worden gebaseerd op de International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD) van de World Health Organisation (WHO), de tiende revisie. In Bijlage A staat een beschrijving van de gebruikte ICD-codes per ziekte(categorie) en per ziektebeeld beschreven onder de tabel. De cijfers die gepresenteerd worden in dit hoofdstuk zijn cijfers uit 2018, of in het geval van een trend, van de periode 1980 tot en met 2018.

Ziekenhuisopnamen/dagopnamen

De cijfers over ziekenhuisopnamen en dagopnamen zijn berekend op basis van gegevens die ziekenhuizen leveren aan de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ). Deze gegevens worden door Dutch Hospital Data (DHD) beheerd. In het geval van ziekenhuisopname- en dagopnamecijfers gaat het om het totaal aantal opnames en niet om het totaal aantal individuele patiënten wat een keer is opgenomen. Dit betekent dat als een patiënt in 2018 bijvoorbeeld vijf keer is opgenomen voor een bepaalde aandoening dit als vijf opnames wordt geregistreerd. Net zoals bij de sterftecijfers worden de gegevens aangeleverd als ICD-10 codes en geassocieerd zoals beschreven in Bijlage A. Tussen 2012 en 2014 traden verschillende veranderingen op in de registratie, waardoor de opnamecijfers in deze periode voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. In de figuren met trends in ziekenhuisopnamen wordt dit weergegeven met een stippellijn. De verschillende veranderingen tussen 2012 en 2014 worden nader toegelicht in het kader op pagina 31.

Prognose

Door middel van het koppelen van informatie van de gemeentelijke basis administratie (GBA), de landelijke registratie van ziekenhuisopnamen (LBZ, Dutch Hospital Data) en de landelijke doodsoorzakenstatistiek (CBS) hebben wij een cohort gevormd wat bestaat uit patiënten die een eerste ziekenhuisopname hadden voor één van de hart- en vaatziekten beschreven in dit hoofdstuk in de periode 1 januari 2006 – 31 december 2007. Het cohort is 5 jaar gevolgd wat betreft overlijden en oorzaak van overlijden. De ‘eerste’ ziekenhuisopname voor een van de hart- en vaatziekten werd bepaald door voor alle patiënten 11 jaar terug te kijken of er al sprake was van een eerdere ziekenhuisopname voor dezelfde aandoening en indien het zo was hen uit te sluiten van analyse. Opnamen voor een van de hart- en vaatziekten was gedefinieerd als een ziekenhuisopname met een ICD-code zoals beschreven in Bijlage A.

2.3 De ziektebeelden

Ziektebeeld	Pagina
Acuut hartinfarct	54
Angina pectoris	56
Hartfalen	58
Boezemfibrilleren	60
Cardiomyopathie	62
Herseninfarct	64
Intracerebrale bloeding	66
Subarachnoïdale bloeding	68
Transient Ischemic Attack (TIA)	70
Aneurysma van de abdominale aorta (AAA)	72
Perifeer arterieel vaatlijden	74
Aangeboren hartafwijkingen	76

Acuut hartinfarct

Tabel 2.1 Kerncijfers over het acuut hartinfarct naar leeftijd en geslacht in Nederland 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	178.800	x	3.700	18.100	103.100	40.700	13.300
	Vrouwen	72.400	x	1.200	6.000	33.000	19.700	12.500
	Totaal	251.200	x	4.800	24.100	81.200	60.400	25.900
Aantal ziekte-episodes in Nederland*	Mannen	49.200	x	1.300	5.700	28.000	10.800	3.500
	Vrouwen	21.100	x	400	1.800	9.600	5.700	3.600
	Totaal	70.300	x	1.700	7.500	37.600	16.500	7.100
Sterfte†	Mannen	2.965	74	35	172	1.155	904	699
	Vrouwen	2.157	82	18	43	418	670	1.008
	Totaal	5.122	77	53	215	1.573	1.574	1.707
Ziekenhuisopnamen‡	Mannen	22.830	66	983	3.684	12.286	4.471	1.406
	Vrouwen	11.019	72	289	1.135	4.759	3.116	1.720
	Totaal	33.849	68	1.272	4.819	17.045	7.587	3.126
Dagopnamen‡	Mannen	1.378	65		263 ¹	811	269	35
	Vrouwen	555	70		69 ¹	270	185	31
	Totaal	1.933	67		332 ¹	1.081	454	66
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis‡	Mannen	4		3	4	4	5	5
	Vrouwen	5		4	4	4	5	5
	Totaal	4		4	4	4	5	5
Percentage				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname†								
30-dagen sterfte	Mannen	8,8%		2,4%	2,9%	6,2%	17,3%	30,7%
	Vrouwen	14,0%		4,3%	4,5%	7,1%	17,0%	30,6%
	Totaal	10,6%		2,9%	3,3%	6,5%	17,2%	30,7%
1-jaar sterfte	Mannen	13,9%		3,0%	3,9%	9,7%	27,8%	51,6%
	Vrouwen	21,8%		5,1%	5,7%	10,6%	27,2%	48,7%
	Totaal	16,6%		3,5%	4,2%	9,9%	27,5%	49,8%
5-jaar sterfte	Mannen	24,9%		4,9%	7,2%	18,1%	51,5%	78,6%
	Vrouwen	37,0%		7,8%	9,8%	19,2%	47,9%	76,9%
	Totaal	29,0%		5,6%	7,7%	18,4%	49,8%	77,6%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

* Op basis van de Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K75

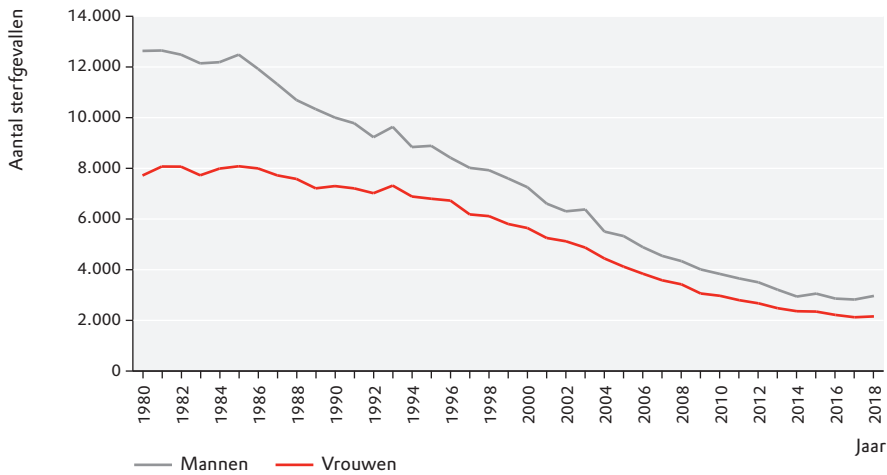
† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I21, ICD-9 code 410

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I21, ICD-9 code 410.

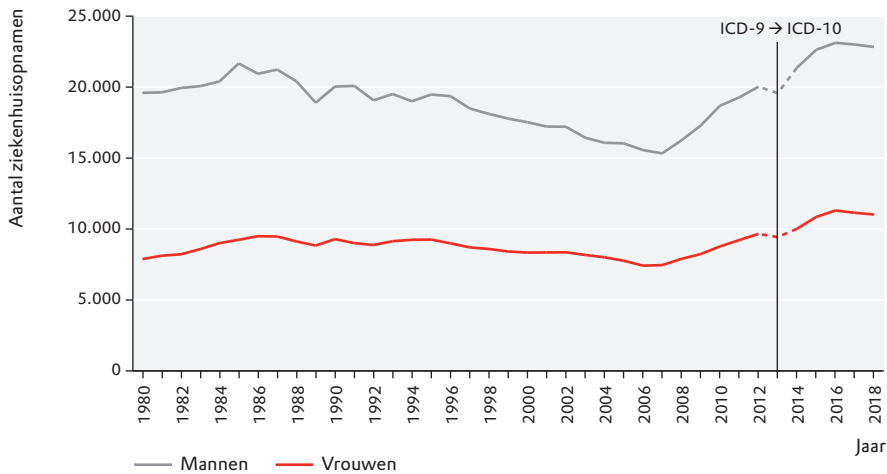
Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

Figuur 2.1 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.2 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Angina pectoris

Tabel 2.2 Kerncijfers over angina pectoris, naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	242.500	x	3.100	16.700	129.500	67.500	25.600
	Vrouwen	194.700	x	1.800	10.100	82.300	59.300	41.300
	Totaal	437.200	x	4.900	26.800	211.800	126.800	66.800
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	15.900	x	500	2.000	9.400	3.200	900
	Vrouwen	15.200	x	400	1.700	7.600	3.800	1.700
	Totaal	31.100	x	800	3.600	17.000	7.000	2.600
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	7.704	68	208	921	4.423	1.755	397
	Vrouwen	4.436	70	105	500	2.193	1.204	434
	Totaal	12.140	68	313	1.421	6.616	2.959	831
Dagopnamen [‡]	Mannen	9.818	66	221	1.338	6.369	1.695	195
	Vrouwen	5.152	67	96	667	3.222	1.079	88
	Totaal	14.970	66	317	2.005	9.591	2.774	283
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	3		3	3	3	3	3
	Vrouwen	3		3	2	3	3	3
	Totaal	3		3	3	3	3	3
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	1,0%				0,5%	1,9%	10,8%
	Vrouwen	1,0%				0,3%	1,8%	5,4%
	Totaal	1,0%				0,4%	1,9%	7,4%
1-jaar sterfte	Mannen	4,5%				2,6%	10,2%	28,6%
	Vrouwen	4,0%				1,7%	7,3%	17,5%
	Totaal	4,3%				2,3%	8,8%	21,7%
5-jaar sterfte	Mannen	15,1%				9,2%	35,5%	69,5%
	Vrouwen	14,0%				6,9%	25,0%	54,4%
	Totaal	14,7%				8,3%	30,6%	60,1%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

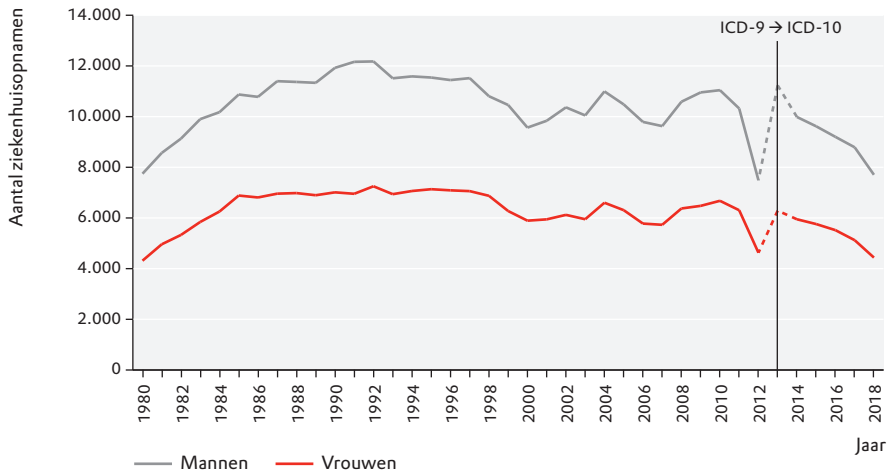
* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K74

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I20, ICD-9 code 413.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Sterftecijfers ontbreken, omdat angina pectoris weinig als doodsoorzaak wordt geregistreerd

Figuur 2.3 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege angina pectoris voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Hartfalen

Tabel 2.3 Kerncijfers over hartfalen, naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	113.300	x	1.600	3.900	41.500	39.200	27.100
	Vrouwen	129.000	x	1.400	3.500	30.800	39.900	53.300
	Totaal	242.300	x	3.100	7.400	72.400	79.100	80.400
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	18.200	x	300	600	6.200	6.600	4.500
	Vrouwen	19.400	x	200	500	4.400	6.600	7.800
	Totaal	37.600	x	400	1.000	10.700	13.100	12.400
Sterfte†	Mannen	3.215	83	48 ¹	500	994	1.673	
	Vrouwen	4.261	88	12 ¹	249	817	3.183	
	Totaal	7.476	86	60 ¹	749	1.811	4.856	
Ziekenhuisopnamen‡	Mannen	16.021	76	225	645	5.882	5.865	3.404
	Vrouwen	14.384	80	156	331	3.537	5.119	5.241
	Totaal	30.405	78	381	976	9.419	10.984	8.645
Dagopnamen‡	Mannen	1.794	68	64	159	1.014	482	75
	Vrouwen	824	70	20	60	445	253	46
	Totaal	2.618	69	84	219	1.459	735	121
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis‡	Mannen	8		9	8	8	7	7
	Vrouwen	7		15	8	7	7	7
	Totaal	7		12	8	8	7	7
Percentage				<55	55-74	75-84	≥85	
Prognose na eerste ziekenhuisopname†								
30-dagen sterfte	Mannen	13,4%			3,3%	7,7%	14,4%	26,5%
	Vrouwen	14,0%			3,7%	7,9%	12,8%	19,9%
	Totaal	13,7%			3,5%	7,7%	13,6%	22,0%
1-jaar sterfte	Mannen	32,9%			9,6%	20,8%	37,6%	55,3%
	Vrouwen	33,5%			12,7%	19,9%	31,0%	46,3%
	Totaal	33,2%			10,8%	20,5%	34,1%	49,2%
5-jaar sterfte	Mannen	64,6%			21,5%	48,4%	74,7%	90,6%
	Vrouwen	65,7%			21,2%	42,9%	64,1%	85,4%
	Totaal	65,2%			21,3%	46,3%	69,2%	87,0%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K77

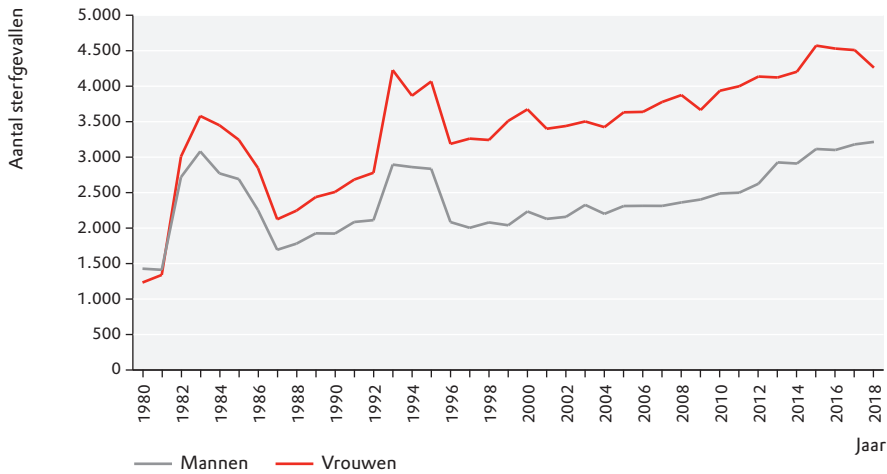
† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I50, ICD-9 code 428

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I50, ICD-9 code 428.

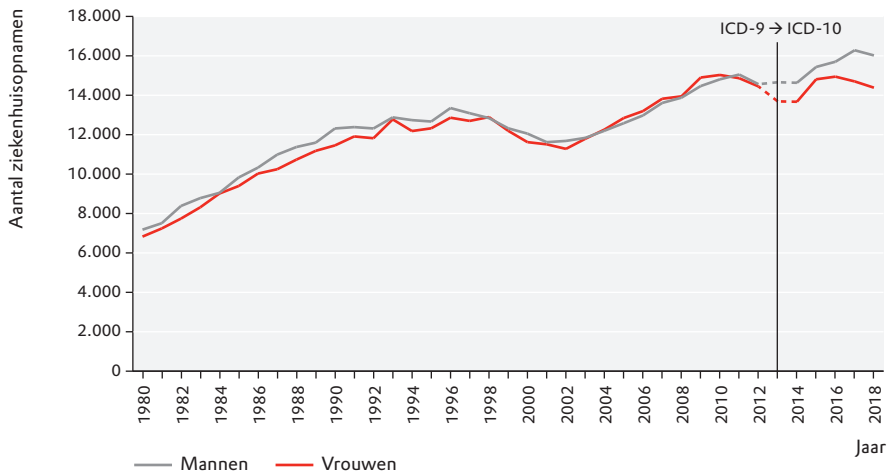
Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 2.4 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Zie hoofdstuk 2 in boek HVZ in Nederland, 2016 over grillig verloop sterfte hartfalen

Figuur 2.5 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Boezemfibrilleren

Tabel 2.4 Kerncijfers over boezemfibrilleren naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	188.400	x	3.700	9.700	89.800	60.700	24.300
	Vrouwen	155.600	x	1.300	3.900	53.100	54.800	42.500
	Totaal	344.000	x	5.000	13.700	142.900	115.500	66.800
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	64.900	x	2.000	4.000	31.900	19.600	7.600
	Vrouwen	52.900	x	600	1.600	19.600	17.800	13.300
	Totaal	117.700	x	2.400	5.500	51.400	37.400	20.900
Sterfte†	Mannen	606	84		90 ¹		193	323
	Vrouwen	992	88		61 ¹		205	726
	Totaal	1.598	86		151 ¹		398	1.049
Ziekenhuisopnamen‡	Mannen	19.613	66	923	2.288	11.713	3.776	913
	Vrouwen	15.737	73	216	830	7.820	4.904	1.967
	Totaal	35.350	69	1.139	3.118	19.533	8.680	2.880
Dagopnamen‡	Mannen	17.512	67	385	1.517	11.713	3.580	317
	Vrouwen	8.778	72	80	314	4.976	2.991	417
	Totaal	26.290	69	465	1.831	16.689	6.571	734
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis‡	Mannen	1		1	1	1	2	3
	Vrouwen	2		1	1	1	2	3
	Totaal	2		1	1	1	2	3
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname†								
30-dagen sterfte	Mannen	1,7%				0,8%	3,3%	7,5%
	Vrouwen	2,1%				0,7%	2,3%	7,2%
	Totaal	1,9%				0,8%	2,7%	7,3%
1-jaar sterfte	Mannen	7,1%				3,9%	13,1%	29,3%
	Vrouwen	8,3%				3,3%	9,1%	25,2%
	Totaal	7,6%				3,7%	10,9%	26,5%
5-jaar sterfte	Mannen	22,1%				12,8%	42,0%	73,0%
	Vrouwen	26,2%				11,0%	33,0%	66,2%
	Totaal	23,9%				12,2%	36,9%	68,3%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K78

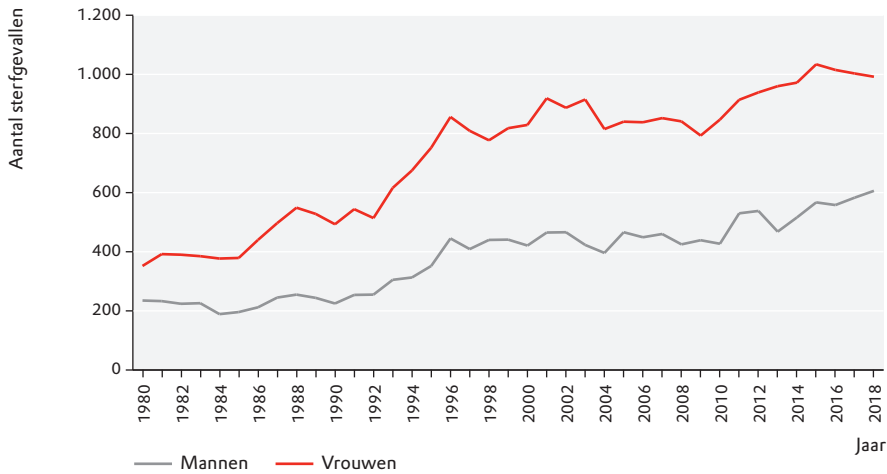
† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I48, ICD-9 code 427.3

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44, 45-54 en 55-74 jaar samengevoegd

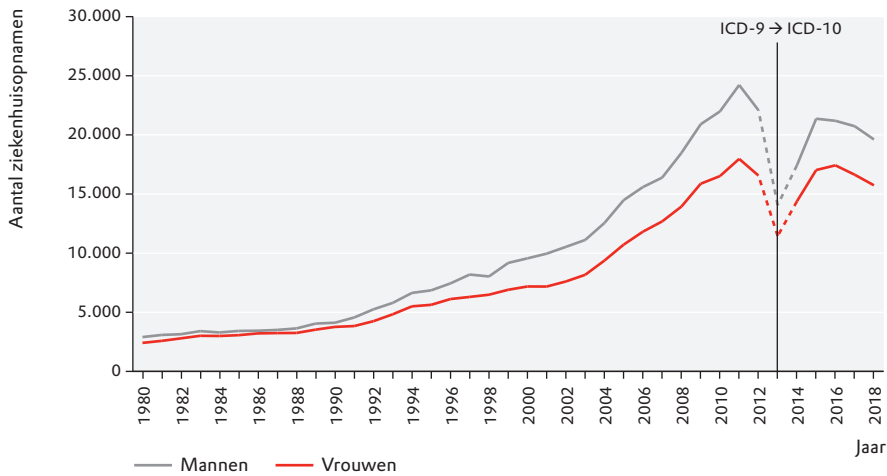
‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I48, ICD-9 code 427.3.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 2.6 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.7 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Cardiomyopathie

Tabel 2.5 Kerncijfers over cardiomyopathie naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	280	71	37 ¹	120	74	49	
	Vrouwen	188	74	20 ¹	61	47	60	
	Totaal	468	72	57 ¹	181	121	109	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	976	60	146	155	525	127	23
	Vrouwen	864	64	99	102	449	172	42
	Totaal	1.840	62	245	257	974	299	65
Dagopnamen [‡]	Mannen	521	62	42	88	312		79 ²
	Vrouwen	319	64	19	44	201		55 ²
	Totaal	840	63	61	132	513		134 ²
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	7		12	7	6	5	6
ligdagen in het	Vrouwen	6		11	6	6	5	5
ziekenhuis [‡]	Totaal	7		12	7	6	5	6
Percentage						<75	≥75	
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	3,6%				2,2%	9,5%	
	Vrouwen	6,0%				4,2%	11,6%	
	Totaal	4,4%				2,8%	10,3%	
1-jaar sterfte	Mannen	11,2%				8,0%	24,0%	
	Vrouwen	14,0%				8,9%	30,0%	
	Totaal	12,1%				8,3%	26,3%	
5-jaar sterfte	Mannen	32,4%				24,3%	65,5%	
	Vrouwen	30,3%				20,9%	59,9%	
	Totaal	31,7%				23,2%	63,3%	

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I42, ICD-9 code 425

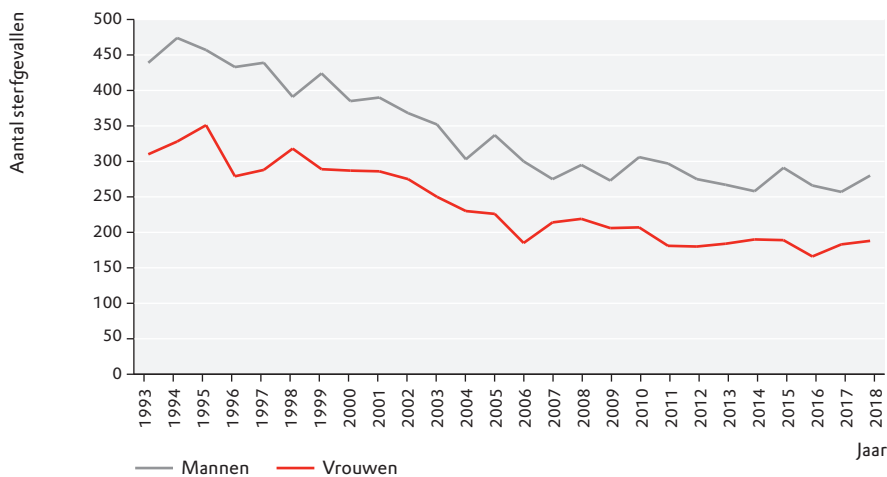
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I42, ICD-9 code 425.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

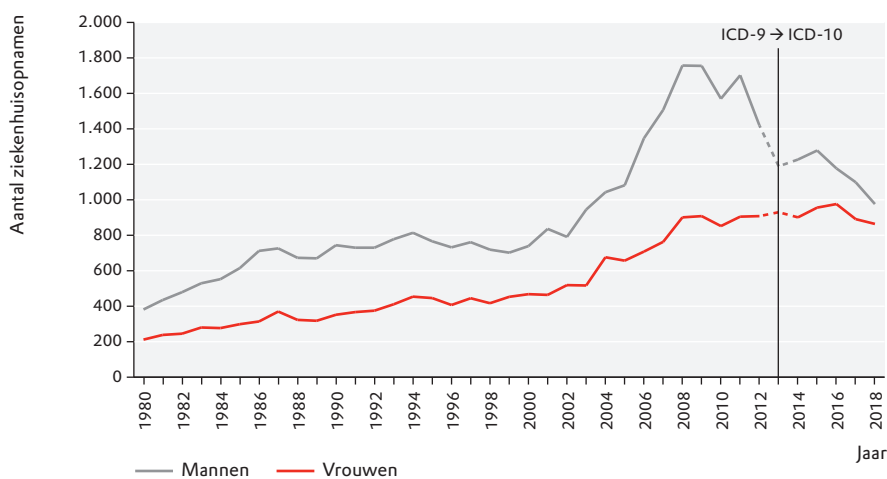
² Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

Figuur 2.8 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege cardiomyopathie voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege een verandering in codering van cardiomyopathie zijn de cijfers voor 1993 niet goed te vergelijken met de cijfers na dit jaar en is gekozen om de trend vanaf het jaar 1993 weer te geven.

Figuur 2.9 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege cardiomyopathie voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Herseneninfarct

Tabel 2.6 Kerncijfers over herseneninfarct naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	2.055	81	38 ¹	438	723	856	
	Vrouwen	3.310	86	25 ¹	290	841	2.154	
	Totaal	5.365	84	63 ¹	728	1.564	3.010	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	15.612	71	373	1.241	7.376	4.678	1.944
	Vrouwen	13.807	75	354	843	4.560	4.709	3.341
	Totaal	29.419	73	727	2.084	11.936	9.387	5.285
Dagopnamen [‡]	Mannen	474	69	20	30	260	144	20
	Vrouwen	358	70	19	21	171	100	47
	Totaal	832	70	39	51	431	244	67
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	6		7	5	5	6	7
ligdagen in het	Vrouwen	6		7	5	6	7	7
ziekenhuis [‡]	Totaal	6		7	5	6	6	7
		Percentage		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	9,6%		3,4%	3,8%	6,1%	12,3%	25,6%
	Vrouwen	13,3%		3,6%	5,5%	7,0%	12,9%	26,2%
	Totaal	11,4%		3,5%	4,5%	6,5%	12,6%	26,0%
1-jaar sterfte	Mannen	19,1%		4,6%	5,4%	12,0%	26,5%	48,3%
	Vrouwen	24,5%		4,2%	6,9%	12,5%	25,8%	47,4%
	Totaal	21,8%		4,4%	6,1%	12,2%	26,1%	47,7%
5-jaar sterfte	Mannen	39,1%		8,1%	9,6%	26,6%	56,5%	82,3%
	Vrouwen	45,8%		6,0%	11,5%	25,7%	52,4%	79,9%
	Totaal	42,4%		7,0%	10,5%	26,2%	54,3%	80,7%

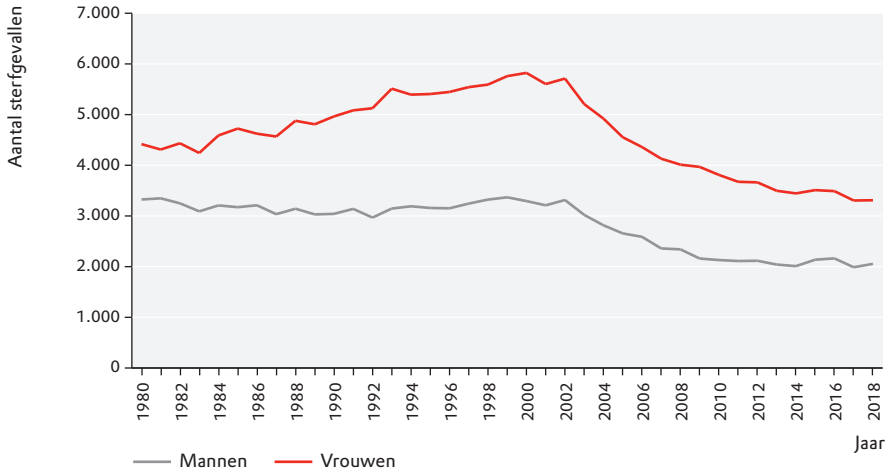
[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I63-64, ICD-9 codes 433,434,436

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

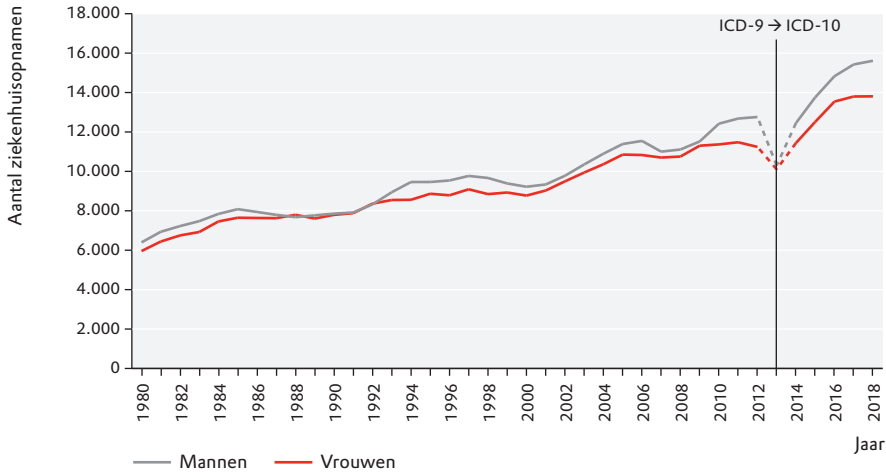
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I63-64, ICD-9 codes 433,434,436.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 2.10 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege herseninfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.11 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege herseninfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Intracerebrale bloeding

Tabel 2.7 Kerncijfers over intracerebrale bloeding naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	750	77	34 ¹	245	249	222	
	Vrouwen	887	80	20 ¹	189	332	346	
	Totaal	1.637	79	54 ¹	434	581	568	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	3.427	72	152	261	1.376	1.114	524
	Vrouwen	2.595	74	102	188	824	855	626
	Totaal	6.022	73	254	449	2.200	1.969	1.150
Dagopnamen [‡]	Mannen	27	55	x	x	x	x	x
	Vrouwen	35	51	x	x	x	x	x
	Totaal	62	53	x	x	x	x	x
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	8		10	10	9	8	8
ligdagen in het	Vrouwen	9		11	10	9	8	8
ziekenhuis [‡]	Totaal	8		10	10	9	8	8
		Percentage		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	32,1%		14,2%	20,8%	26,5%	37,8%	52,0%
	Vrouwen	39,4%		17,2%	26,6%	30,1%	42,8%	54,6%
	Totaal	35,5%		15,5%	23,4%	27,8%	40,2%	53,6%
1-jaar sterfte	Mannen	42,2%		19,4%	25,3%	33,3%	51,7%	68,9%
	Vrouwen	49,6%		20,7%	31,2%	36,8%	54,6%	69,8%
	Totaal	45,6%		20,0%	27,9%	34,6%	53,1%	69,5%
5-jaar sterfte	Mannen	57,4%		22,4%	30,5%	45,4%	73,1%	89,2%
	Vrouwen	64,2%		27,8%	37,2%	48,7%	71,7%	87,8%
	Totaal	60,6%		24,7%	33,5%	46,6%	72,5%	88,3%

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I61-62, ICD-9 codes 431,432

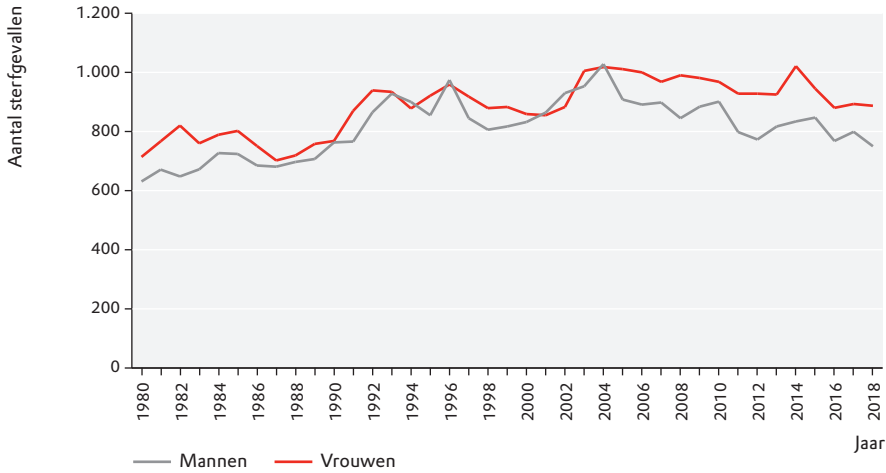
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I61-62, ICD-9 codes 431,432.

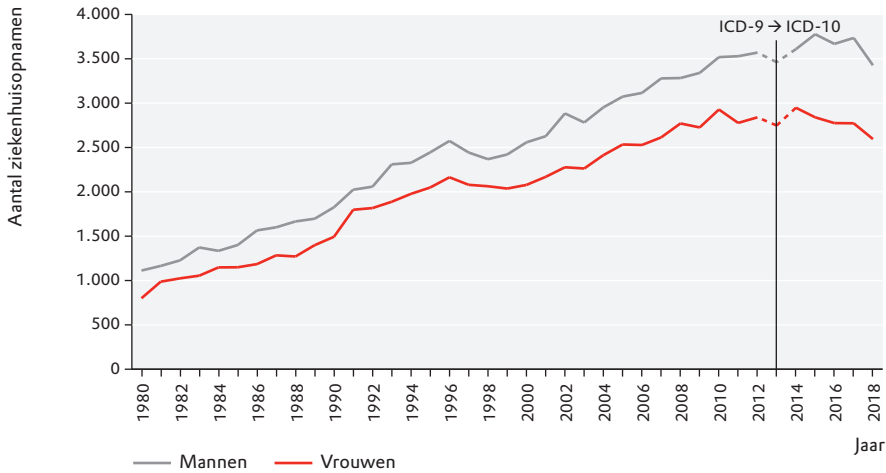
Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

x Vanwege privacy redenen zijn er geen leeftijdscategorieën weergegeven

Figuur 2.12 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege intracerebrale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.13 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege intracerebrale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Subarachnoïdale bloeding

Tabel 2.8 Kerncijfers oer subarachnoïdale bloeding naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	139	66	18 ¹	81	25	15	
	Vrouwen	212	69	38 ¹	90	53	31	
	Totaal	351	68	56 ¹	171	78	46	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	630	57	109	156	293	56	16
	Vrouwen	976	61	148	178	470	131	49
	Totaal	1.606	59	257	334	763	187	65
Dagopnamen [‡]	Mannen	11	58	x	x	x	x	x
	Vrouwen	10	56	x	x	x	x	x
	Totaal	21	57	x	x	x	x	x
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	12		12	11	12	9	5
	Vrouwen	14		14	13	15	11	6
	Totaal	13		13	12	14	11	6
		Percentage		0-44	45-54	55-74	≥75	
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	26,0%		16,5%	21,3%	25,4%	48,8%	
	Vrouwen	32,2%		20,7%	22,5%	31,3%	55,6%	
	Totaal	29,9%		19,1%	22,1%	28,9%	53,7%	
1-jaar sterfte	Mannen	30,5%		16,5%	23,3%	30,8%	60,5%	
	Vrouwen	36,8%		20,7%	24,6%	36,2%	66,8%	
	Totaal	34,5%		19,1%	24,2%	34,0%	65,0%	
5-jaar sterfte	Mannen	36,9%		18,3%	25,3%	37,8%	79,1%	
	Vrouwen	41,5%		21,8%	26,1%	41,2%	78,5%	
	Totaal	39,9%		20,5%	25,8%	39,8%	78,6%	

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I60, ICD-9 code 430

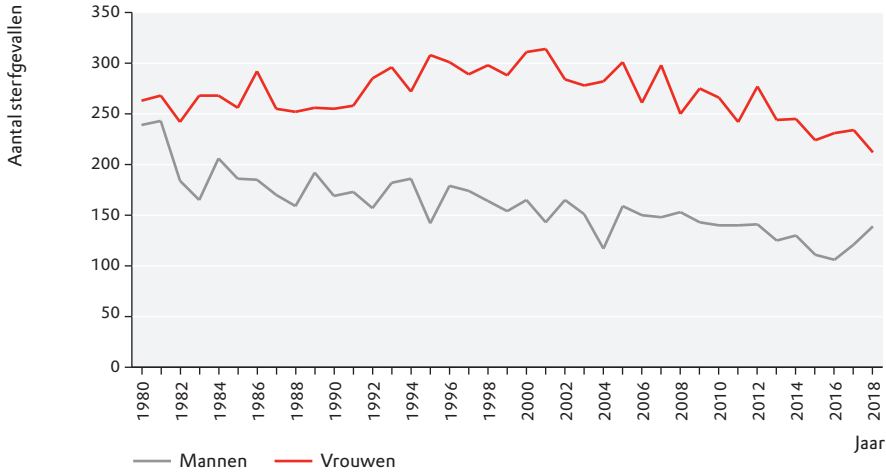
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I60, ICD-9 code 430.

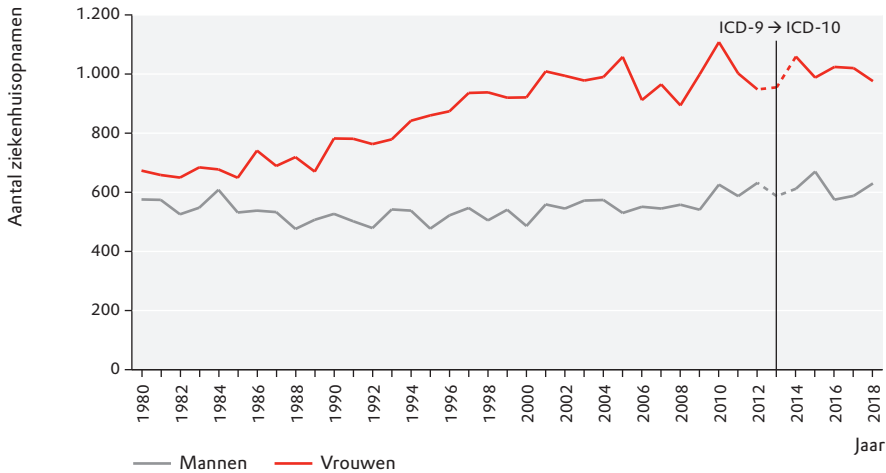
Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

x Vanwege privacy redenen zijn er geen leeftijdscategorieën weergegeven

Figuur 2.14 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege subarachnoidale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.15 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege subarachnoidale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Transient Ischemic Attack (TIA)

Tabel 2.9 Kerncijfers over TIA naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	76.300	x	1.300	6.000	38.500	21.700	8.700
	Vrouwen	84.500	x	1.900	5.800	35.700	24.000	17.100
	Totaal	160.800	x	3.200	11.900	74.100	45.700	25.800
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	26.100	x	700	2.400	12.700	7.200	3.100
	Vrouwen	28.100	x	900	2.000	11.800	7.700	5.800
	Totaal	54.200	x	1.600	4.400	24.500	14.800	8.900
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	4.465	70	109	407	2.288	1.265	396
	Vrouwen	4.124	73	111	319	1.656	1.334	704
	Totaal	8.589	72	220	726	3.944	2.599	1.100
Dagopnamen [‡]	Mannen	1.905	70	39	159	1.014	555	138
	Vrouwen	1.891	71	42	183	882	564	220
	Totaal	3.796	71	81	342	1.896	1.119	358
Gemiddeld aantal dagen*				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	2		2	2	2	2	2
	Vrouwen	2		3	2	2	2	3
	Totaal	2		3	2	2	2	2
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	1,0%				0,5%	1,7%	4,3%
	Vrouwen	1,4%				0,6%	1,6%	5,0%
	Totaal	1,2%				0,5%	1,7%	4,8%
1-jaar sterfte	Mannen	6,1%				3,1%	10,5%	22,2%
	Vrouwen	6,2%				2,9%	7,6%	18,4%
	Totaal	6,2%				3,0%	9,0%	19,7%
5-jaar sterfte	Mannen	22,9%				12,3%	40,5%	68,2%
	Vrouwen	21,9%				9,4%	31,1%	58,7%
	Totaal	22,4%				11,0%	35,5%	62,0%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

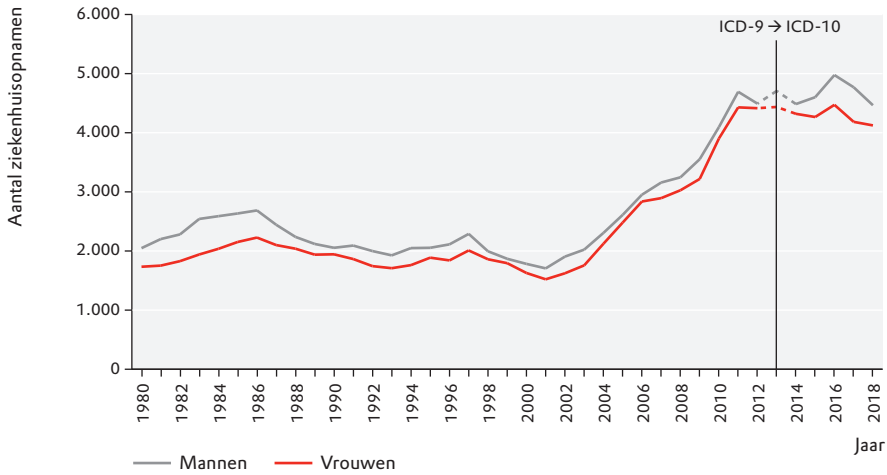
* Op basis van de Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K89

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code G45, ICD-9 code 435.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Sterftecijfers ontbreken, omdat een TIA per definitie van voorbijgaande aard is

Figuur 2.16 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege TIA voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Aneurysma van de abdominale aorta (AAA)

Tabel 2.10 Kerncijfers over AAA naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	232	80		91 ¹		130	111
	Vrouwen	134	82		22 ¹		53	59
	Totaal	366	80		113 ¹		183	170
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	3.235	74		46 ²	1.703	1.224	262
	Vrouwen	576	75		10 ²	264	227	75
	Totaal	3.811	74		56 ²	1.967	1.451	337
Dagopnamen [‡]	Mannen	358	76		146 ¹		171	41
	Vrouwen	105	75		42 ¹		51	12
	Totaal	463	76		188 ¹		222	53
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	6			8 ²	6	6	5
ligdagen in het	Vrouwen	7			8 ²	8	6	5
ziekenhuis [‡]	Totaal	6			8 ²	7	6	5
		Percentage				<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [†]								
30-dagen sterfte	Mannen	13,9%				8,7%	18,3%	45,7%
	Vrouwen	23,5%				10,4%	27,8%	60,2%
	Totaal	15,3%				8,9%	20,1%	50,2%
1-jaar sterfte	Mannen	20,9%				13,3%	28,7%	58,7%
	Vrouwen	29,8%				15,2%	35,0%	69,4%
	Totaal	22,2%				13,5%	29,8%	62,0%
5-jaar sterfte	Mannen	38,8%				27,4%	52,4%	83,0%
	Vrouwen	48,4%				31,6%	57,3%	83,7%
	Totaal	40,3%				27,9%	53,3%	83,2%

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44, 45-54 en 55-74 jaar samengevoegd

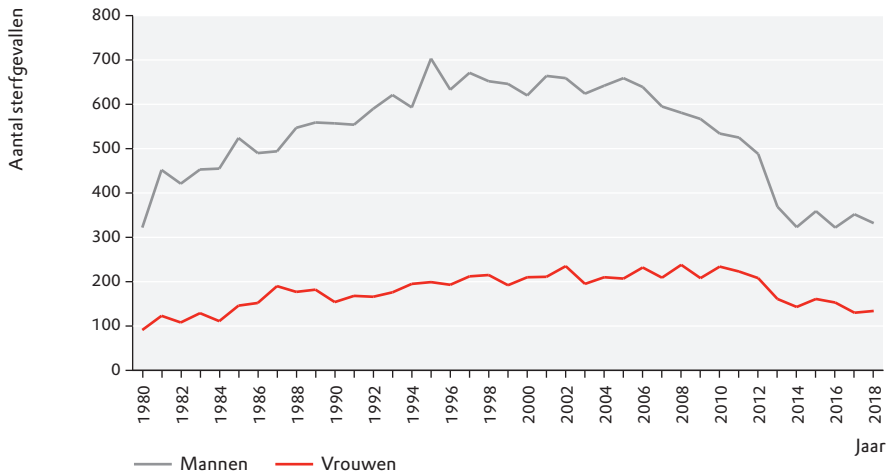
² Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I713-714, ICD-9 codes 441.3-441.4

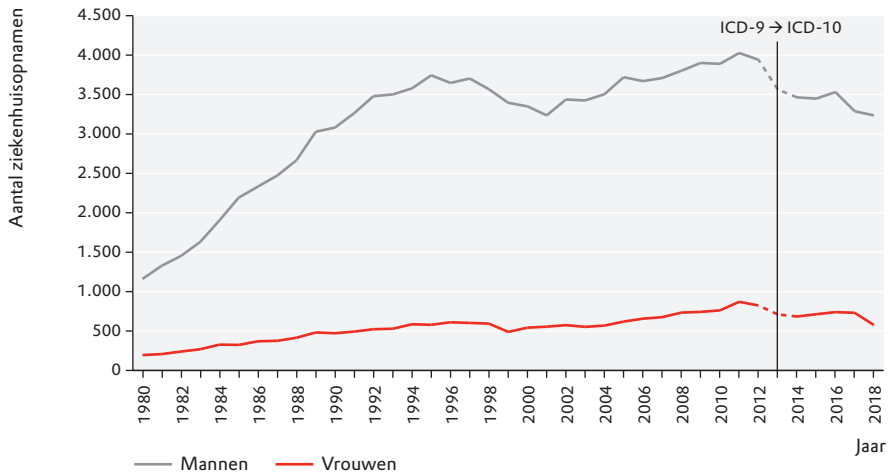
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I713-714, ICD-9 codes 441.3-441.4.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 2.17 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege aneurysma van de abdominale aorta voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.18 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege aneurysma van de abdominale aorta voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Perifeer arterieel vaatlijden

Tabel 2.11 Kerncijfers over perifeer arterieel vaatlijden naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	144	79		43 ¹		52	49
	Vrouwen	162	84		24 ¹		46	92
	Totaal	306	82		67 ¹		98	141
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	1.709	70	22	105	1.010	446	126
	Vrouwen	1.149	73	17	56	530	385	161
	Totaal	2.858	71	39	161	1.540	831	287
Dagopnamen [‡]	Mannen	781	68	17	71	507	166	20
	Vrouwen	500	68	21	56	276	104	43
	Totaal	1.281	68	38	127	783	270	63
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	4		3	5	4	5	6
	Vrouwen	5		5	4	4	5	6
	Totaal	5		4	4	4	5	6
		Percentage				<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname [‡]								
30-dagen sterfte	Mannen	2,4%				1,3%	3,6%	16,1%
	Vrouwen	3,7%				1,1%	5,4%	15,2%
	Totaal	2,9%				1,2%	4,4%	15,5%
1-jaar sterfte	Mannen	10,5%				5,7%	20,3%	48,4%
	Vrouwen	12,4%				5,5%	17,1%	42,4%
	Totaal	11,3%				5,6%	18,8%	44,6%
5-jaar sterfte	Mannen	29,6%				19,9%	54,7%	83,9%
	Vrouwen	30,3%				17,4%	40,8%	82,4%
	Totaal	29,9%				18,9%	48,4%	82,9%

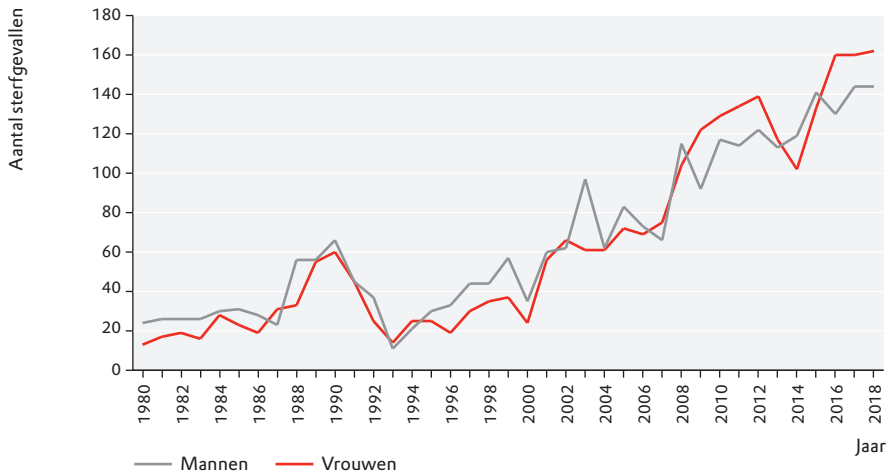
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44, 45-54 en 55-74 jaar samengevoegd

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 code I73.9, ICD-9 code 443.9

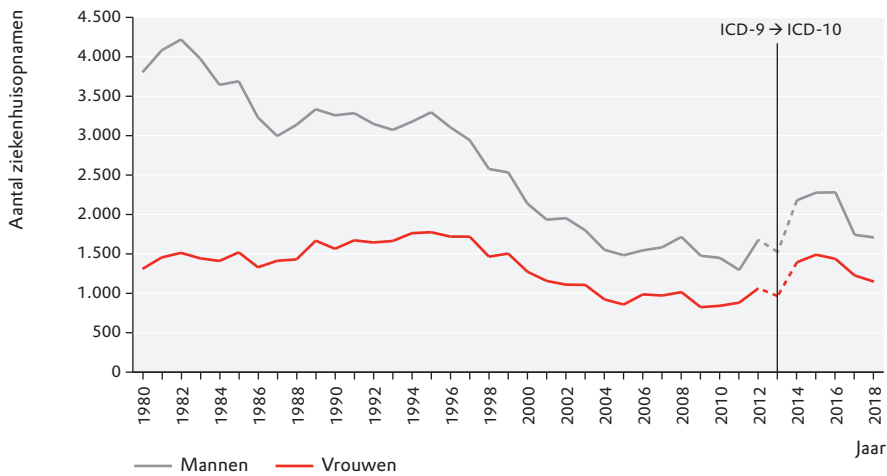
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 code I73.9, ICD-9 code 443.9.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 2.19 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege perifeer arterieel vaatlijden voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.20 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege perifeer arterieel vaatlijden voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

Aangeboren hartafwijkingen

Tabel 2.12 Aantal ziekenhuisopnamen, gemiddeld aantal opnamedagen in het ziekenhuis, aantal dagopnamen, incidentie en prevalentie voor aangeboren hartafwijkingen. Naar leeftijd en geslacht. In Nederland in 2018

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande	Mannen	36.500	x 24.300	4.100	6.400	1.400	400	
gevallen in	Vrouwen	38.500	x 25.200	4.600	7.000	1.000	600	
Nederland*	Totaal	75.000	x 49.400	8.700	13.400	2.500	1.000	
Aantal nieuwe	Mannen	1.900	x 1.200	200	300	100	<100	
gevallen in	Vrouwen	2.000	x 1.400	300	200	<100	<100	
Nederland*	Totaal	3.900	x 2.700	400	500	100	100	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	1.238	15	1.046	93	99 ¹		
	Vrouwen	1.150	16	974	84	92 ¹		
	Totaal	2.388	16	2.020	177	191 ¹		
Dagopnamen [‡]	Mannen	576	31	395	93	88 ¹		
	Vrouwen	615	29	468	68	79 ¹		
	Totaal	1.191	30	863	161	167 ¹		
	Absolute aantallen		Gem. lft.	0-1	>1			
Sterfte [†]	Mannen	43	26	24	19			
	Vrouwen	44	28	21	23			
	Totaal	87	27	45	42			
	Gemiddeld aantal dagen			0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	10		11	5		6 ¹	
ligdagen in het	Vrouwen	8		9	4		5 ¹	
ziekenhuis [‡]	Totaal	9		10	4		6 ¹	

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

* Op basis van de Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC code K73

N.B. Aangezien aangeboren hartafwijkingen chronisch zijn, zal het aantal 45-plussers met deze aandoening aanzienlijk hoger liggen dan in de registratie vermeld wordt

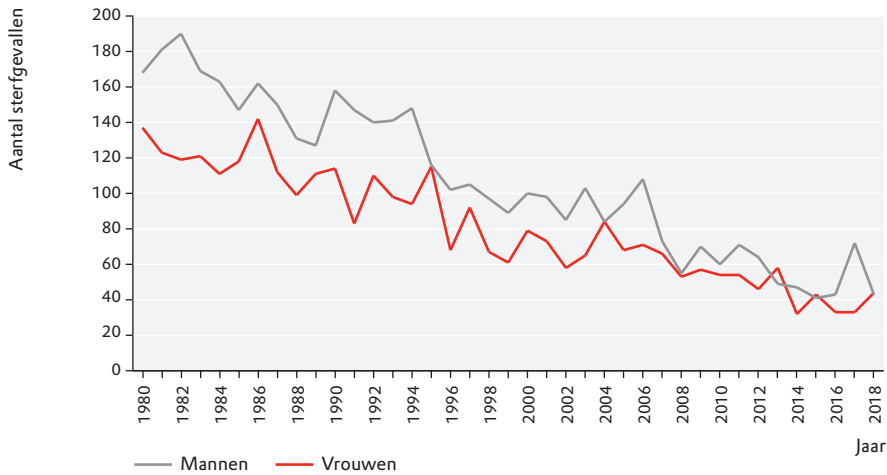
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes Q20-28 en P29.3, ICD-9 codes 745-747.

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

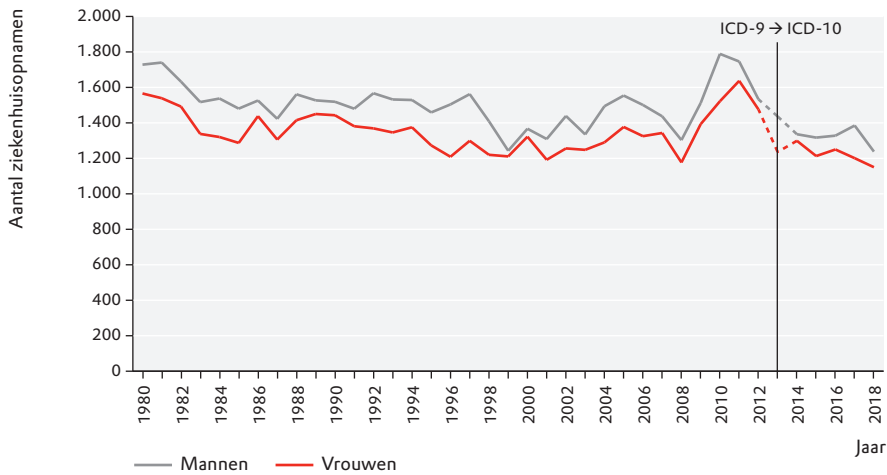
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 55-74, 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes Q20-28 en P29.3, ICD-9 codes 745-747

Figuur 2.21 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege aangeboren hartafwijkingen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Figuur 2.22 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege aangeboren hartafwijkingen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2018

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode voor 2012.

